

Posudek vedoucí na bakalářskou práci

Alexandra Geints

**Концепция личности и государственности в
повести А.П. Платонова «Котлован»**

**Concept of Individuality and the State in Andrey
Platonov's prose «Kotlovan»**

Alexandra Geints si za hlavní téma své práce zvolila vztah subjektu k moci a státu v jedné z vrcholných próz A. P. Platonova „Stavební jáma“ («Котлован»). Studentka se v průběhu psaní vypořádala s objemnou odbornou literaturou, zvláště s těmi pasážemi, jež se zaměřovaly na výzkum platonovových postav. První kapitola je v souladu s tím věnována zejména dosavadním pokusům o konceptualizaci hrdiny/ů. Jako hlavní výchozí bod pro vlastní výklad v následujících dvou kapitolách si, jak již řečeno, zvolila vztah postav k budovanému sovětskému státu a zrod „nové“ skutečnosti, sleduje utopické rysy i úskalí tohoto projektu. Postavy rozdělila do dvou skupin: «Старый человек» в мире «Котлована» a «Новый человек» в мире «Котлована».

Tento přístup, který se může zdát poněkud středoškolským či schematickým, se z určité perspektivy ukazoval vcelku adekvátní a přesvědčivý, protože právě v činech a promluvách hrdinů se odehrává hlavní dynamika Platonovových próz a je to jedna z cest, jak se přiblížit specifice spisovatelovy poetiky. Na mé podněty autorka byla schopna zohlednit i další aspekty spojené s utvářením postav, jako je časoprostor, symbolika spojená s některými postavami, motiv smrti. Současně se v práci pokusila alespoň v základních rysech načrtnout i dobový sociopolitický kontext, nezbytný pro pochopení dotyčné prózy.

Práce je přehledně členěna, za její těžiště lze pokládat 2. a 3. kapitolu, které jsou nejvíce věnovány interpretaci uvedeného textu.

Přesto předložená práce vyvolává jisté pochybnosti:

1. Úvodní kapitola a následující výklad nejsou zcela obstojně argumentačně provázány.

2. Autorka má sklony k přílišnému biografismu: spojuje některé motivy uměleckého díla přímo s biografií autora a vysvětluje je odtud.
3. Některá témata by si zasloužila další a detailnější zpracování (koncepce času, vztah postav k minulosti, přítomnosti a budoucnosti – jak své osobní, tak „kolektivní“; motiv konce času - apokalypsa).
4. Bibliografie je sestavena velmi ledabyle, chybí v ní např. M. Геллер, na jehož dílo se Geints opakovaně odvolává, ale nenajdeme zde i další autority uvedené hlavně v 1. kapitole.
5. Poslední námitka je ovšem zcela zásadního rázu a vrhá nové světlo na celou práci a její celkové hodnocení. Jak již řečeno, Geints zpracovala bohatou sekundární literaturu, z níž často a obsáhle cituje. Ukázalo se ale, že v mnoha případech zůstaly její citace neozdrojovány, ačkoli z pramenů použila nemalé pasáže. Na několika místech její práce představuje kompilát sestavený z několika neuvedených zdrojů. V několika případech zase využívá zjištění a výsledků cizího bádání, aniž by daný pramen vůbec byl uveden (uveďme alespoň Дужина Н. И.: Путеводитель по повести А. П. Платонова «Котлован».)

Z uvedených důvodů text bohužel nespĺňuje požadavky kladené na tento typ odborné práce. Práci k obhajobě nedoporučuji, navrhuji známku nedostatečně a doporučuji její zevrubné přepracování, při němž se autorka vyrovná s uvedenými námitkami, hlavně co se týče práce se zdroji, ale i s těmi směřujícími k prohloubení interpretace Platonovova díla.

V Praze dne 18. 1. 2023

Mgr. Hana Kosáková, Ph.D.